

yavuz korkmaz

sosyobüs durağı

Sosyal Bilgiler-İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük
Ders Notları

 yaviizz424876

 Yavuzkorkmaz42

OSMANLI DEVLETİ'NDE ISLAHAT HAREKETLERİ

#sasyobüsdurağı

#yavuzkorkmaz

7. Sınıf

İslahat

1

Yenileme, düzenleme

Osmanlı Devleti, 16. yüzyıl sonlarında ekonomik, siyasi ve askeri alanlarda eski gücünü yitirmeye başladı ve Duraklama Dönemi'ne girdi.

Avrupa'daki gelişmeler de Osmanlı'yı ekonomik ve siyasi anlamda zor durumda bıraktı.

Lale Devri

1718-1730

Padişah : III. Ahmet

Sadrazam : Nevşehirli Damat İbrahim Paşa

1718 Pasarofça Antlaşması ile başlar,

1730 Patrona Halil isyanı ile sona erer. (12 yıl)

Sosyobüs Bilgi

Bu dönemde İstanbul'da birçok lale türü yetiştirildiği için bu döneme "Lale Devri" denilmiştir.

Sosyobüs Bilgi Patrona Halil İsyanı

Patrona Halil öncülüğünde başlayan isyanla savaşların yapılmaması, eğlenceye düşkünlük vb. nedenlerle İstanbul yağmalanmış III. Ahmet tahttan indirilmiş ve Lale Devri sona ermiştir.

Bu dönemde Timar Sistemi bozuldu, Yeniçeri Ocağı bozuldu, ticaret azaldı, devlet hazinesi boşaldı. Devlet otoritesi sarsıntıya uğradı. Savaşlarda yenilgiler arttı ve fetihler durdu.

Bu nedenlerle padişah ve yöneticiler, devleti eski gücüne kavuşturmak için Avrupa örnek alınarak birçok alanda yeniliğe imza attılar.

Lale Devri İslahatları

~ Avrupa örnek alındı ~

- Avrupa'ya (Paris, Viyana, Londra) geçici elçiler gönderildi.
→ 28 Çelebi Mehmet - Paris (Sefaretnâme adlı eseri vardır.)
- Sait Efendi ve İbrahim Müteferrika 1727'de ilk Türk matbaasını kurdu. → Basılan ilk eser Van Kulu Lügati'dir. (Matbaa sayesinde çok sayıda kitap basıldı ve kitaplar ucuzladı.)
- Tulumbacılar Ocağı kuruldu. → İstanbul'daki yangınları önlemek için
- İlk defa çığır açıldı.
- Yalova'da kağıt, İstanbul'da çini ve kumaş fabrikası açıldı.
- III. Ahmet Geşmesi yapıldı.

★ Bu dönemde askeri alanda yenilikler ya-pıl-ma-mış-tır.

Not: Dönemin önemli sanatçıları Levni ve Nedim'dir.

Yavuz KORKMAZ

OSMANLI DEVLETİ'NDE ISLAHAT HAREKETLERİ

2

#sosyobüsduracı

#yavuzkorkmaz

7. Sınıf

III. Selim Islahatları

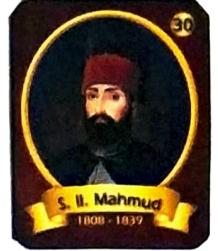

- Devlet adamlarına devletin aksayan yönlerini tespit ettirdi ve bu tespitlere göre ıslahatlar yaptı.
- Avrupa'da daimi (sürekli) elçilikler açıldı. (Siyasi)
↳ Avrupa'daki gelişmeleri takip edebilmek için
- Nizamı Cedid (Yeni Düzen) ordusu kuruldu. (Askeri)
↳ Bu ordunun masrafları için İrad-ı Cedid hazineı oluşturuldu.
- Yabancı dil eğitimi önem kazandı (Eğitim- Kültür)
↳ Yabancı eserler Türkçe'ye çevrildi.
- Yerli ürünler teşvik edildi. (Ekonomik)
- Kara Mühendis Okulu olan mühendishane-i Berr-i Hümayun açıldı. (Askeri)

Şaşıbüs Bilgi ➡ Kabakçı Mustafa İsyanı

1807 yılında Nizam-ı Cedid ordusunun kaldırılmasını isteyen Yeniçeriler, Kabakçı Mustafa önderliğinde ayaklandılar ve III. Selim tahttan indirildi ve Nizam-ı Cedid yenilikleri sona erdi.

II. Mahmut Islahatları

Gocuklar! Ben kahvemi yudumlarken siz de benim ıslahatlarımı öğrenin... Ne çok yenilik yapmışım değil mi? öhö öhö

Sened-i ittifak (1808)

Padişah X Ayanlar (Sözü geçen, güçlü toprak sahipleri)

- Bu antlaşma ile padişah, ayanları resmen tanımış ve ayanların gücünü kabul ederek kendi otoritesini sarırmıştır.
- Yeniçeri Ocağı kaldırılarak yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediye (Muhammed'in Ordusu) kurulmuştur. (1826)
↳ Yeniliklerin önündeki engel kaldırılmıştır. Bu olaya Vakay-i Hayriye (Hayırlı Olay) adı verilmiştir.
- Divan-ı Hümayun kaldırılarak yerine Nazırlıklar (Bakanlıklar) kurulmuştur.
- Osmanlı'nın ilk resmi gazetesi olan Takvim-i Vekayi çıkarıldı.
- Devlet memurlarına fes ve pantolon giyme zorunluluğu geldi.
- İlk defa nüfus sayımı yapıldı. (1831)
↳ Asker sayısını öğrenmek için yapılmıştır.
- İlköğretim İstanbul'da zorunlu ve parasız oldu.
- Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane ve Mekteb-i Harbiye açıldı.
(Tıp Okulu) (Harp Okulu)

Yavuz KORKMAZ

OSMANLI DEVLETİ'NDE ISLAHAT HAREKETLERİ

3

#sosyobüsduragi

#yavuzkorkmaz

7. Sınıf

→ Abdülmecid

Tanzimat Fermanı

1839

→ Padişahın kendi isteği ile

- Gülhane Parkı'nda okunan ve halka birçok alanda haklar veren fermanıdır.
- ↳ Herkes kanun önünde eşit olacaktır.
- ↳ Herkesin, mal, can, namus ve hürriyetine saygı duyulacaktır.
- ↳ Herkes askerlik yapacaktır. (5 yıl)
- ↳ Kimse yargılanmadan cezalandırılmayacaktır.
- ↳ Vergiler gelire göre ödenecektir.
- ↳ Padişah dahil herkes fermana uyacaktır.

→ Abdülmecid

Islahat Fermanı

1856

→ Avrupa'nın baskısı ile

- Azınlıklara haklar vermek için (bizden ayrılmasınlar diye) ve yabancı devletlerin iş işlerimize karışmasını önlemek için ilan edilmiştir.
- İngiltere ve Fransa'nın baskısı ile ilan edilmiştir.
 - ↳ Hristiyan ve Museviler devlet memuru olabilecektir.
 - ↳ Hristiyan ve Museviler para karşılığında askere gitmeyebileceklerdir.
 - ↳ Mahkemelerde herkes kendi dinine göre yemin edebilecektir.

Diğer Yenilikler

- 1840 yılında Posta Nezareti kuruldu. (Abdülmecid) → İletişim
- 1840 yılında ilk kâğıt para (kaime) basıldı. (Abdülmecid) → Ekonomik
- 1851 yılında deniz ulaşımı için Şirket-i Hayriye kuruldu. → Ulaşım
- 1855'te Rusya ile Kırım Savaşı sırasında ilk telgraf hattı yapıldı. → İletişim
- 1856 yılında Anadolu'daki ilk demiryolu hattı İzmir-Aydın arası yapıldı. → Ulaşım
- 1888 yılında İstanbul'u Avrupa'ya bağlayan demir yolu hizmete açıldı. → Ulaşım
↳ Orient Express adlı tren seferleri ile Avrupalı turistler İstanbul'a geldi.)
- 1828 yılında Osmanlı Devleti'nde ilk buharlı gemi İstanbul'da kullanılmaya başlandı. (Swift gemisi) İngiltere'den alınan bu gemiye "Buğu" adı verildi. → Ulaşım
- Öğretmen yetiştirmek amacıyla Darülmüallimin ve Darülmüallimat açıldı. → Eğitim
- Rüştiyeler (Ortaokul), idadi ve Sultaniler (Lise) açıldı. → Eğitim
- Devlet memuru yetiştirmek için Mektebi Mülkiye açıldı. → Eğitim
- Yükseköğretim seviyesinde eğitim veren Darülfünun açıldı. → Eğitim
(Türkiye Cumhuriyeti döneminde İstanbul Üniversitesi adını aldı.)

Ziraat Bankası'nın Kurulması

1888

Sırbistan'da bir şehir

- Niş Valisi Mithat Paşa'nın oluşturduğu Memleket Sandıkları çiftçilere destek olmak için kurulmuştur. Memleket Sandıkları daha sonra Ziraat Bankası olmuştur. (1888)

Yavuz KORKMAZ